

Formulář hodnocení bakalářské práce

Název práce: *Proměny cisterciáckého řádu ve 13. století: Působení kláštera Vyšší Brod pod patronací Rožmberků*

Autor práce: Aneta Dumková

Posuzuje: Mgr. Lucie Valentinová, Ph.D.

(Označte tučně)

Vedoucí	Oponent

1. Formální a jazyková stránka: Celkem 45 b

I. Formální práce se zdroji¹: Celkem 15 b

a) Kvalita odkazování: Formální správnost a konzistence poznámkového aparátu, správnost a vhodnost umístění odkazů v hlavním textu.

Max bodů: 10	Přiděleno bodů: 10

b) Formální správnost seznamu pramenů a literatury, jeho konzistence s literaturou v práci citovanou (nic nechybí ani nepřebývá).

Max bodů: 5	Přiděleno bodů: 5

Slovní zdůvodnění

Práce důsledně dodržuje zásady citační normy. Poznámkový aparát je konzistentní a správně umístěný v hlavním textu. Autorka dokládá tvrzení příslušnými odkazy, v některých výjimečných případech chybí (př. s. 14 „přesný počet [filiací kláštera v Clairvaux]se v sekundární literatuře rozchází“). Seznam použitých pramenů a literatury je přehledný a odpovídá citacím v hlavním textu. Celkově práce se zdroji svědčí o akademické pečlivosti, která přesahuje nároky běžně kladené na bakalářskou práci.

II. Jazyková a kompoziční stránka práce: Celkem 20 b

a) Dodržení náležitostí akademického jazyka; stylistická stránka práce; vhodnost a výstižnost používaných formulací: 10 b

Max. bodů: 10	Přiděleno bodů: 10

¹ Je-li hodnocení této sekce 0 bodů (typicky, když práce vykazuje zřejmé rysy plagiátorství), hodnotí se celá práce jako nevyhovující).

b) Kompoziční stránka: Soudržnost, plynulost a sledovatelnost textu na úrovni vět, odstavců i větších celků².

Max. bodů: 10	Přiděleno bodů: 10

Slovní zdůvodnění

Práce je napsána kultivovaným a vstřícným jazykem. Formulace jsou jasné a autorka v průběhu celého textu dodržuje akademický styl. Text je velmi přehledně strukturován, kapitoly i odstavce na sebe logicky navazují.

III. Formální úprava: Celkem 10 b

a) Větná skladba a gramatika (vč. Diakritiky a interpunkce).

Max. bodů: 5	Přiděleno bodů: 5

b) Úprava (členění textu na odstavce, konzistence jednotlivých úrovní nadpisů, zarovnání textu, kvalita a přehlednost tabulek, grafů a dalších příloh, vyskytují-li se): 5 b

Max bodů: 5	Přiděleno bodů: 5

Slovní zdůvodnění

Text neobsahuje gramatické ani stylistické chyby, pouze celou řadu drobných překlepů (namátkou: s. 13 „rozhod k životu“, s. 14 „organizačním způsobnosti“, s.39 „ze vděčnosti“) a výjimečně drobné neobratnosti („jeho [cisterciáckého řádu] odkaz na středověké dějiny“; „i v současnosti“ místo ani v současnosti, s. 34), řekla bych ale, že ne o mnoho více než průměrný odborný text před profesionální jazykovou korekturou. Text je upraven velmi přehledně.

2. Odborná obsahová stránka: Celkem 55 b

I. Obsahová kvalita použitých zdrojů: Celkem 15 b

a) Relevance a úplnost zdrojů³.

Max. bodů: 10	Přiděleno bodů: 10

² Toto hodnocení se může promítnout i do dalších hodnotících kritérií, zejména 2.I.b (Obsahová konzistence práce).

³ Toto hodnocení se může promítnout i do dalších hodnotících kritérií, zejména 2.II.a (Odborná orientace v tématu).

b) Přesnost doslovných citací a výstižnost parafrází.

Max. bodů: 5	Přiděleno bodů: 4

Slovní zdůvodnění

Citace i parafráze jsou jasně odlišeny. Obzvláště oceňuji příležitostnou jasnou artikulaci postoje autorky tam, kde se názory badatelů rozcházejí. Osobně bych ale navrhovala přistoupit jinak k práci s latinskými texty. Dlouhé citace nejsou nikde přeloženy, pouze volně parafrázovány, což je ke čtenáři, který latinou nevládne tak dobře jako autorka, velmi nevstřícné. U takto dlouhých textů bych navrhovala umístit do hlavního textu překlad a originál uvést v poznámce pod čarou. Podobně i řecké výrazy jako „Eleusa“ a „Glykofylusa“ je vhodné překládat (správný přepis do češtiny je Glykofílusa, případně Glykofílusa).

II. Naplnění zadání a cílů práce: Celkem 20 b

a) Naplnění zadání práce (sledování vytyčeného tématu, správné rozložení tématu do konkrétních výzkumných cílů a otázek).

Max. bodů: 10	Přiděleno bodů: 10

b) Obsahová konzistence práce (Logická vazba mezi úvodem a závěrem, obsahová vazba mezi kapitolami a dílčími kroky argumentace, validita argumentačních postupů).

Max. bodů: 10	Přiděleno bodů: 10

Slovní zdůvodnění

Práce zcela naplnila zadání. Obsahovou konzistenci práce obzvláště oceňuji. Práce v Úvodu zcela jasně stanovuje, jaký je její kontext, co je jejím cílem a v jakých krocích ho bude dosaženo. „Chronologicko-tematická“ linie (s. 10) usnadňuje orientaci a dobře propojuje obecnou část o vzniku cisterciáckého řádu a jeho proměně ve 13. století v reakci na společenské a hospodářské změny (kap. 1–3) s detailní analýzou působení kláštera Vyšší Brod, jak s ohledem na politické a ekonomické zájmy Rožmberků, tak s ohledem na jeho vizuální kulturu (kap. 4–6). Jednotlivé kapitoly na sebe jasně navazují, argumentace je dobře sledovatelná. V dílčích argumentačních krocích autorka vychází z již publikovaných stanovisek badatelů, ta však propojuje do obecnějšího interpretačního celku, což pokládám za zcela relevantní postup. Závěr jednoznačně shrnuje interpretační výsledky práce: zasazení situace kláštera ve Vyšším brodě do kontextu proměny řádu ve 13. a 14. století.

Obsahová konzistence práce prozrazuje velikou disciplinovanost autorky, která nikde od tématu neplánovaně neodbočuje, nikde se nepouští do nepodložených úvah či navrhování těžko sledovatelných souvislostí a nikde nenechává čtenáře na pochybách, jak aktuální pasáž souvisí s celkem práce. Rovněž v tomto ohledu práce přesahuje nároky na bakalářskou práci běžně kladené.

II. Výzkumná úroveň práce: Celkem 20 b

a) Odborná orientace v tématu (Prokázaná hloubka znalostí a přehledu ve zkoumaném tématu po stránce faktografie i chápání souvislostí).

Max. bodů: 15	Přiděleno bodů: 15

b) Formulace vlastních závěrů (schopnost předložit relevantní závěry nad rámec kompilace tvrzení převzatých z literatury⁴).

Max. bodů: 5	Přiděleno bodů: 5

Slovní zdůvodnění

Autorka téma představila velmi suverénně a přehledně. Za nejsilnější stránku práce pokládám schopnost pracovat jak s písemnými prameny v primárním jazyce (již toto není standartním nárokem bakalářské práce), tak s prameny vizuálními. Část práce pojednávající o vizuální kultuře Vyšebrodského kláštera sice není s předchozími částmi práce příliš důkladně interpretačně propojena a působí tak pouze jako ilustrace dříve představeného tvrzení o proměně vizuální kultury cisterciáků ve 13. století, ale důkladnější propojení by představovalo spíše téma na práci disertační než bakalářskou. Možné návrhy, kudy se případně ubírat, jsou uvedeny v otázkách k obhajobě.

Drobná připomínka k použitým termínům: bylo by vhodné specifikovat, jak přesně autorka používá pojem „vizuální kultura“ a co přesně ve své práci označuje pojmem „umění“. Předěšlo by se tím některým ne úplně šikovným vyjádřením, např. na s. 49, kde se hovoří o vizuální kultuře, která oscillovala mezi jednoduchostí a monumentalitou, mezi asketismem a bohatstvím – a především mezi obrazem a jeho divákem; či místy prosvítajícím rozlišení mezi uměním s liturgickou funkcí a uměním jako „pouhou výzdobou“, s 51.

Zvláštní kategorie, za níž lze získat doplňující body nad rámec základní škály:

Přínos a perspektivnost práce: max. 10 b

Práce formuluje originální vědecké závěry, které se od bakalářské práce běžně neočekávají, a které jsou využitelné v dalším bádání.

Max. bodů: 10	Přiděleno bodů: 3

Slovní zdůvodnění

⁴ Nevyžadují se nutně originální závěry, které ještě nikdy nikdo nepředložil. Předmětem hodnocení je schopnost samostatné analýzy a syntézy načerpaných znalostí.

Zvláštní ocenění si zaslouží schopnost kombinovat analýzu písemných i vizuálních pramenů, která umožňuje sledovat vytyčené téma v širší perspektivě, stejně jako mimořádná pečlivost a odborná disciplinovanost autorky. Oba tyto rysy práce rozhodně přesahují nároky běžně kladené na bakalářskou práci a umožňují její využití v dalším bádání.

Otázky k obhajobě:

Co všechno bychom mohli zahrnout do vizuální kultury Vyšebrodského kláštera? Máme například k dispozici nějaké doklady o používání a podobě znakové řeči (práce zmiňuje, že klášter byl opakovaně napomínán za porušování silencia)? Víme něco o podobě a obsahu klášterní knihovny?

Docházelo-li ve vizuálním zobrazení k proměně vztahu Marie a Krista, který se stával více intimním a emocionálním, jak dokládá obraz Narození Páně Vyšebrodského cyklu, dokázali bychom najít proměny vnímání tohoto vztahu i jinde (jak naznačuje pozn. 205)? A dále, jakým způsobem může taková nová artikulace jejich vztahu ovlivňovat „vizuální modlitbu“ (s. 52)?

Bodová škála:

Výslednou navrženou známku zvýrazněte tučně.

A **100–95**

B 94–82

C 81–67

D 66–56

E 55–50

F 49-0

Datum

Podpis hodnotitele